İmanın Tadı
Gönderen Kadir Hatipoglu - Şubat 18 2021 18:29:24

İmanın Tadı

عَنْ أَنَسٍ
عَنِ
النَّبِىِّ
صلى اللهُ
عليه وسلم
قَالَ :
ثَلاَثٌ مَنْ
كُنَّ فِيهِ
وَجَدَ
حَلاَوَةَ
الإِيمَانِ
أَنْ يَكُونَ
اللهُ
وَرَسُولُهُ
أَحَبَّ
إِلَيْهِ
مِمَّا
سِوَاهُمَا ،
وَأَنْ
يُحِبَّ
الْمَرْءَ
لاَ
يُحِبُّهُ
إِلاَّ
لِلَّهِ ،
وَأَنْ
يَكْرَهَ
أَنْ يَعُودَ
فِى
الْكُفْرِ
كَمَا
يَكْرَهُ
أَنْ
يُقْذَفَ فِى
النَّارِ . Enes b. Mâlik radıyallahu anh’den nakledildiğine göre Nebî sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur: “Üç haslet vardır; bunlar kimde bulunursa o kişi, imanın tadını tadar: Allah ve Rasûlü’nü, bu ikisinden başka her şeyden fazla sevmek. Sevdiğini Allah için sevmek. (Allah kendisini küfürden kurtardıktan sonra) küfre dönmeyi ateşe atılmak gibi çirkin ve tehlikeli

görmek.” (Buhârî, İman 9, 14, İkrah 1, Edep 42) Rıza, gönlünü ve özünü sevgiliye adamaktır. Bir başka ifade ile rıza mü'minin gönlüne sahip çıkması, onu ağyâra kaptırmaması demektir. Müslüman olduktan sonra hayatını İslâm'a ve ilme hizmetle ve hadis rivayet etmekle geçiren Ebû Hureyre hazretleri verdiği bir haberde şöyle demektedir: Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem’e;
سُئِلَ أَىُّ
الْعَمَلِ
أَفْضَلُ
فَقَالَ En üstün amel nedir, diye sordular. Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem:
إِيمَانٌ
بِاللّه
وَرَسُولِهِ
“Allah'a ve Rasûlüne inanmaktır” buyurdu. (Buhârî;, İman 18; Nesâî, İman 1) Allah'a ve Rasûlü'ne inanmak, en kısa ifadesiyle
لا اله الا
الله محمد
رسول الله demek; "şirk"i her çeşidiyle terk edip "tevhid"e, Allah'ın birliğine gönül vermek, Hazreti Muhammed (aleyhisselâm)'ı Allah'ın elçisi olarak kabullenmektir. Allah'ın Rasûlü;, örnek kulu Hazreti Muhammed (sav), Cibrîl'in sorusu üzerine iman esaslarını şöyle belirtmiştir:
الإِيمَانُ
أَنْ
تُؤْمِنَ
بِاللّه
وَمَلاَئِكَتِهِ
وَبِلِقَائِهِ
وَرُسُلِهِ،
وَتُؤْمِنَ
بِالْبَعْثِ
"İman; Allah'a, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine, kıyamet gününe, kadere, hayrın ve şerrin Allah’tan geldiğine inanmandır. (Buhârî;, İman 37; Müslim, İman 57) الْيَوْمَ
اَكْمَلْتُ
لَكُمْ
دِينَكُمْ
وَاَتْمَمْتُ عَلَيْكُمْ
نِعْمَتِى
وَرَضِيتُ
لَكُمُ
اْلاِسْلاَمَ دِينًا
            “Bugün

size, dininizi kemale erdirdim, nimetimi üzerinize ta-mamladım ve size din olarak İslâm’ı verip, ondan razı oldum.” (el-Mâide, 3) En mükemmel din olan İslam'a göre iman, her işin temeli, kabul şartıdır. İmanın temeli de tek kelime ile tevhid’dir. Tevhidin zıddı "şirk"tir. Şirk ise, Kur'ân ifadesiyle
اِنَّ
الشِّرْكَ
لَظُلْمٌ
عَظِيمٌ "En büyük zulümdür." (Lokman, 13) Bağışlanması mümkün değildir.
اِنَّ اللهَ
لاَ يَغْفِرُ
اَنْ
يُشْرَكَ
بِهِ
وَيَغْفِرُ
مَا دُونَ
ذَلِكَ
لِمَنْ
يَشَآءُ
وَمَنْ
يُشْرِكْ
بِاللهِ
فَقَدِ
افْتَرَى
اِثْمًا
عَظِيمًا “Şüphesiz Allah, kendisine ortak koşulmasını asla bağışlamaz. Bunun dışında kalan (günah)ları ise dilediği kimseler için bağışlar. Allah’a şirk koşan kimse, şüphesiz büyük bir günah işleyerek iftira etmiş olur.” (Nisa, 48,) Tek çare, şirki, tüm çeşitleriyle terk etmek, imana yönelmektir. İman, büyük şeref, büyük mazhariyettir. Ancak her şeyin bir adı bir de tadı vardır. İmanın tadına erebilmek, elbette daha büyük bir zevk, daha büyük bir mutluluktur. Her şeyi kendisinden öğrendiğimiz sevgili Peygamberimiz, imanın tadını alabilmenin yollarını da göstermiştir. O'nun hadislerinde, kutlu sözlerinde imanın tadı, tatlı bir deyimle
حَلاَوَةَ
الإِيمَانِ
"halâvetu'l-imân" şeklinde veya
طَعْمَ
اْلإِيماَنِ
"ta'mu'l-îman" ifâdeleriyle dile getirilmiştir. Nesâî'deki bir rivâyette "halâvetu'l-imân" yerine,
حَلاَوَةَ
الإِسْلاَمِ
 "halâvetü'l-İslâm" da denilmiştir. (Nesâî, İman 4) İmanın tadı ile ilgili, birbirine yakın manalarda gelen çeşitli rivayetlerden çıkarılabilecek netice, imanın tadına ermenin temel şartının sevgi olduğudur. Bu müşterek noktayı böylece vurguladıktan sonra şimdi imanın zevk ve tadına ulaştırıcı -hadisimizde geçen- üç hasleti tek tek ele alalım: أَنْ

يَكُونَ
اللهُ
وَرَسُولُهُ
أَحَبَّ
إِلَيْهِ
مِمَّا
سِوَاهُمَا 1. Allah ve Rasûlü'nü, Allah ve Rasûlü'nden başka her şeyden fazla sevmek: Her şeyden önce bilinmelidir ki, Allah ve Rasûlü’ne engin bir sevgi duymak Hz. Peygamber'e uymak ve onun sünnetine göre yaşamakla ispat edilebilir.
قُلْ اِنْ
كُنْتُمْ
تُحِبُّونَ
اللهَ
فَاتَّبِعُونِى
يُحْبِبْكُمُ اللهُ
وَيَغْفِرْ
لَكُمْ
ذُنُوبَكُمْ
وَاللهُ
غَفُورٌ
رَحِيمٌ “De ki: “Eğer Allah’ı seviyorsanız bana uyun ki, Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. Çünkü Allah çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.” (Âl-i İmran, 31) Sevgi ve rızaya dayalı temel bir tercih ve bu tercihin sonuçlarına katlanmak, elbette işin zevkine ermek olacaktır. Zaten ulema, “halâvet”i itaatten zevk almak, Allah ve Rasûlü'nün hoşnutluğu uğruna meşakkatlere tahammül göstermek ve bunları dünyevi çıkarlara daima tercih etmek" olarak manalandırmaktadır. (Nevevî, el-Minhac, I, 327 -İrşâdü's-sârî kenarında-) Bu kesin ve temel tercihin hadisteki ifâdesi
مَنْ رَضِيَ
بِاللهِ
رَبًّا
وَبِاْلإِسْلاَمِ دِينًا
وَبِمُحَمَّدٍ رَسُولاً   "Rab olarak Allah'tan, din olarak İslâm'dan, peygamber olarak da Muhammed'den razı olmak"tır. Rıza; "Bir şeyle yetinmek, başka bir şey aramamak" demektir. Sevilen ve benimsenen şey," aslında zor bile olsa seven ve benimseyene kolay gelir. Kolay gelen şey ise rahatlıkla işlenir, zevkle yerine getirilir. O halde "Allah ve Rasûlü'nü her şeyden fazla seven", "onlardan razı olan" mü'mine bütün dini görevler kolay ve zevkli gelir; tembellik ve tereddüt göstermeden her emri yerine getirir. Bu da mü'mine, tüm düşünce ve bağların üzerine çıkma iradesini kazandırır; onu "inanç adamı" vasıf ve eylemine ulaştırır. Çünkü rıza, gönlünü ve özünü sevgiliye adamaktır. Bir başka ifade ile rıza

mü'minin gönlüne sahip çıkması, onu ağyâra kaptırmaması demektir. Biz buna "inançlarla barışık olmak" ve onlara tam bir güven duymak da diyebiliriz. "İmanda sadâkat” da budur.
اِنَّمَا
الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ
اَمَنُوا
بِاللهِ
وَرَسُولِهِ
ثُمَّ لَمْ
يَرْتَابُوا
وَجَاهَدُوا
بِاَمْوَالِهِمْ
وَاَنْفُسِهِمْ فِى
سَبِيلِ
اللهِ
اُولَئِكَ
هُمُ
الصَّادِقُونَ “Mü'minler, ancak onlardır ki, Allah'a ve Rasûlü’ne inandılar, sonra da şüpheye düşmediler. Malları ve canları ile Allah yolunda savaştılar. İşte imanda doğru (sâdık) olanlar onlardır” (el-Hucurât, 15) âyet-i kerîme bu gerçeği göz önünde bulundurmak zevksizliğin asıl sebebidir. Ağzının tadı bozulmuş olan insana en usta aşçılar bile tatlı bir yemek sunamazlar. Zira bozukluk içtedir. İnanç esaslarına karşı rıza seviyesinde bir güven duygusuna sahip olmayan kişi de imanından ve ibadetlerinden zevk alamaz. Bu zevksizliğin sebebini dışta arar ve hayali birtakım suçlular icad eder. Oysa asıl sebep içindeki rızasızlık, güvensizlik, bir başka deyimle kalitesizliktir. Hz. Peygamber’in şu hadîs-i şerîfleri bu noktada ne kadar dikkat çekicidir: لا
يُؤْمِنُ
أحدُكم حتي
يكونَ هَواه
تبعاً لِما
جِئتُ به "Hiç biriniz, duyguları benim getirdiklerime tabi olmadıkça (imanın zevkine eren) kâmil mü'min olamaz."   (Nevevî, Kırk Hadis, (trc.A.Naim), s.51) ،
وَأَنْ
يُحِبَّ
الْمَرْءَ
لاَ
يُحِبُّهُ
إِلاَّ
لِلَّهِ 2. Sevdiğini Allah İçin Sevmek: Sevgi, fıtrî bir duygudur. Sevgisizlik mümkün değildir. Herkes bir şeyleri

sevecektir. Bir anlamda insanın gerçek kölelik zinciri sevgisidir. Zira insana kafa, kalp ve karnından nüfuz edilebilir. Kalbi kazanılmış ya da kalbini kaptırmış insan, sevdiğinin mecnunudur. "Allah için sevmek", bir anlamda sevgiye, sevgiden başka karşılık tanımamaktır. Bu yüzden de imana derinlik ve zevk katmaktadır. "Allah için sevmek", Allah'ın sevdiğini sevmek; sevdiğini, "Allah'ı sevdiği için sevmektir." İmam Mâlik'e göre "Allah için sevmek İslam’ın gereklerindendir." (Nevevî, el-Minhac, I, 328 -İrşâdü's-sârî kenarında-) Sevgide ölçüyü kaçırmak, insan için, aklını yitirmek kadar kötü neticeler doğurabilir. Gönlünü ağyara kaptırmış bir kişi, düşman istilasına uğramış ülke gibidir. Hiç bir yerinde hiç bir köşesinde huzur yoktur. İman izzetine ve mahiyetine ters düşen bir sevgi, mü'mini kendi kendisini inkâra götürür. Bu ise imanı ortadan kaldırır. İman olmayınca da onun tadından bahsetmek mümkün olmaz. Hadisimiz Allah için sevmeyi, kalbi faziletlerle süslemeyi, tecellîye hazır hale getirmeyi teşvik etmektedir. İmanın tadı ve zevki de buradadır. أَنْ
يَعُودَ فِى
الْكُفْرِ
كَمَا
يَكْرَهُ
أَنْ
يُقْذَفَ فِى
النَّار 3. İmandan sonra küfre dönmeyi, ateşe atılmak gibi, tehlikeli görmek ve istememek: Hadiste "imandan dönmek" ile "ateşe atılmak" arasında bir bağ kurulmuş bulunmaktadır. Bu, imanın cennette, küfrün cehennemde olduğu temel inancının bir yansımasıdır. Yani, açık bir şekilde imansızın yerinin cehennem olduğu bildirilmektedir. Ateşte yanmayı, aklı başında olan kimse istemez. Onun ne denli bir acı ve elem kaynağı olduğunu bilir. İmansızlığı da böyle bilmek ve imana, ne pahasına olursa olsun sahip çıkmaya çalışmak, onun zevkine ermek demektir. Bu, en kısa ifadesiyle, imansızlığı düşünmemek, aklından geçirmemek demektir. Bir şeyin tadını çıkarabilmek için ondan ayrılmayı düşünmemek gerekir. İmanın tadı da ona sürekli sahip olmak isteğiyle sıkı sıkıya bağlıdır. Netice olarak imanın tadını çıkarabilmek için hissî değil, aklî bir sevgi ve tercihe sahip olmak gerekmektedir. Bu ise ancak Hazreti Peygamber'in yorumu ve uygulamasının ışığı altında ilâhi iradeye bağlanmakla mümkün olacaktır. Hazreti Peygamber'in sîret ve sünneti dışında "imanı yaşamak" ve hele "imanın tadını tatmak" imkânı bulunmamaktadır. Yazımızı Sevgili Peygamberimizin konuya ait dualarıyla bitirelim:
اللَّهُمَّ
أَعْطِنِي
إِيمَانًا
وَيَقِينًا
لَيْسَ
بَعْدَهُ
كُفْرٌ “Allah'ım, bana, sonunda küfür bulunmayan bir iman ve yakîn nasîb et!” (Tirmizî, Daavât 30) "Allah'ım imanı bize sevdir. Kalblerimizi imanla süsle! Küfrü, fıskı ve isyanı bize çirkin göster. Bizi doğruyu bulanlardan kıl. Allah'ım, bizi Müslüman olarak öldür, Müslüman olarak haşret, sâlihlere kat.” (Ahmed b. Hanbel, Müsned, III, 424)   Prof. Dr.

İsmail Lütfi Çakan Hocanın İmanın Tadı adlı makalesinden uyarlanmıştır.

islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbeler